

Кад се у самом здању или близу државнога Совјета пожар догоди, дужни су сви канцеларијски чиновници и служители, осим они, који би сопствена кућа или обиталиште било у опасности, у канцеларију доћи, како би у нуждноме догађају архиву и остала акта од ватре отели.

Ово устројеније државнога Совјета, прочитаваће се сваке године по једанпут у присуству свију чиновника државнога Совјета.

№ 2283.

29-г Јунија 1835
у Крагујевцу.

МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ
КЊАЗ СРПСКИ.

По високојој зап. снази.

Јаков Живановић,
ДИРЕКТОР КАНЦЕЛ. КЊАЗЕВ.

ФОРМА ЗВАНИЧНЕ КОРЕСПОНДЕНЦИЈЕ У СЕРБИЈИ.

- §. 1. Званична кореспонденција води се на три форме:
- 1, предписанијем,
  - 2, односнијем,
  - 3, рапортом.

Предписанија и рапорти пишу се преко цјелог листа, осим два прста с' леве стране а прва линија и почетак сваког имена пише се три прста унутра. Односнија пак пишу се на првој страни од половине листа, а на осталим странама преко целог образа, с набљуденијем два и три прста. На првој страни пак пише се почетак сваког члена један прет унутра.

§. 2. Предписанијем пише старији млађему, односнијем раван равному, рапортом млађи старијему.

§. 3. Форма предписанија јест слеђујућа:

1, на адресу пише се у Дателном падежу чин и званје, име и презиме и мјесто, гдје писмо да се да, и текућа нумера, п. и.

на присуствена мјеста

(т. ј. таква, гдје више лица једно тјело сочинявају, као Државни Совјет, Исправничество и т. д.)

Исправничеству окружја Веоградског

у

№ 101.

Београду.

НА ЛИЦА ЈЕДИНСТВЕНИ

Неправилно окружења Београдског

Петру Павловићу

м. 101

у Београду.

2, у поздраву писма онако исто, као и на адресу, осим текуће нумере и мјеста, куд писмо иде и. пр.

Неправилно место окружења Београдског

Неправилно окруж. Београд. **Петру Павловићу**

3, по свршетку писма нише се с леве стране текућа нумера, испод ње число месеца, месец и година, испод овог мјесто гдје је писано, а с десне стране на спрам овога свега долази подпис писајућег с назначенијем звања и. пр.

№ 101.

Председатељ Државног Совјета Књажево-Србског Државног Директората

29. Јунија 1835.

Државни Совјетник

у Крагујевцу.

Петар Павловић

§. 4. Форма одношења јест овака :

1, на адресу нише се титула, надлежатељство или име и презиме лица с додатком чина и звања испод њега с леве стране текућа нумера, с десне мјесто, куд писмо нише се и. п.

Високославному Књажево Србскому Државному Совјету

м. 101

у Крагујевцу

Високоблагородному господину војеном команданту Подрињско-Савском Полковнику

Петру Павловићу

м. 101

у Шабцу.

2, У поздраву писма с леве стране чин и звање, име и презиме онога, који нише, испод њега текућа нумера, испод ове число месеца, месец и година, испод овог мјесто

где се нише, с десне пак стране наспрам нише се адрес без текуће нумере и мјеста, куд писмо иде, и. п.

ДРЖАВНИ СОВЈЕТ Књажево

СРБСКИ

№ 101.

29. Јунија 1835.

у Крагујевцу.

Високоблагородному господину војеном команданту Подрињско-Савском

Петру Павловићу.

Војени командант Подрињско-Савских Полкова

Петар Павловић

№ 101.

29. Јунија 1835.

у Шабцу.

ВИСОКОСЛАВНОМУ Књажево

СРБСКОМУ ДРЖАВНОМУ

СОВЈЕТУ

3, по свршетку писма с десне стране подписује се овај, који је писмо писао.

Петар Павловић.

§. 5. Форма рапорта јест овака :

1, на адресу нише се титула, надлежатељство или име и презиме лица, ком писмо иде. Испод овог с десне стране од поле нише се чин и звање, име и презиме лица или надлежатељство, од кога је рапорт, с леве стране текућа нумера, испод овог мјесто, куд писмо иде, и. п. овако :

Високославному Књажево Србскому Државному Совјету

Неправилно место окружења Београдског

РАПОРТ

м. 101

или

у Крагујевцу.

Високоблагородному Господину војеном команданту Подрињско-Савском

Петру Павловићу

целих капетана Шабачког окружења

Петра Павловића

РАПОРТ

м. 101

у

Шабцу.

2, у поздраву исто као на адресу, без текуће нумере и мјеста, куд писмо иде.

3, кортезије нема, но по свршетку писма с леве стране пише се текућа нумера, испод ове число месеца, месец и година, испод овог мјеста, гдје је писано. С десне стране наспрам овог чин, испод њега име и презиме.

№ 101.

29. Јунија 1835.

у Брагујевцу.

КАВЕТАН

Петар Павловић.

§. 6. У теченију дјела присутствена мјеста пишу и сама о себи и другим присутвеним мјестима у трећем лицу јединственог числа, јединственим пак лицама пишу она у другом лицу множественог числа.

§. 7. Јединствена пак лица пишу такође присутвеним мјестима у трећем лицу јединственог числа, а јединственим лицама у другом лицу множественог числа.

§. 8. Сва званична дјела пишу се свагда без кортезије (т. ј. без комплимента на дну писма и без поздрава макар каквог, по совршенију званичног дјела) и без подписа: доброжелателни, поборни и т. д.

§. 9. Званична дјела одиравају се у Србији србским језиком, но тако, да се придржава, колико је могуће више Словенског без извртања и измишљавања рјечи.

§. 10. Књаз пише у множественем числу, Мв.

§. 11. Књаз никаквог чиновника, никакво надлежатељство своје не титулира титулом, но само звањем, и. п.

Нашему Државному Совјету.

Нашему Исправничеству.

Окружју Н.

Нашему војеному команданту.

Моравско-Подрињском Дивизионому Генералу.

Нашему Пресједатељу нашег Државног Совјета,

Дјествителному Државному Совјетнику Н. Н.

Нашему Надворному Совјетнику.

§. 12. У кортезију писма к јединственим лицама писана изражава Књаз но воли своје благоволењје с подписом, благонаклопн.

§. 13. Књаз свим надлежатељствама и чиновницима својима пише предписанијем.

§. 14. Књаз књазини пише на адресу овако:

Нашој „возлюбљеној сестри

Н. Н.

књазини Србској*.

у поздраву „Љубезна Н“.

кортезија но воли с подписом „искрењешни“.

§. 15. Насљеднику пише књаз на адресу: „Нашему возлюбљеному сину Н. Н. Насљеднику Књажества Србског“, у поздраву „возлюбљени сине Н“. Кортезију но воли с подписом „вас љубећи отац“.

§. 16. Осталим синовима пише Књаз на адресу: Нашему возлюбљеному сину Н. Н. Књажевињу Србском (с прилогом чина и званија) у поздраву и кортезији види §. 15.

§. 17. Књерима својим пише Књаз на адресу: „Нашој возлюбљеној књери Н. Н. Књажини Србској“, и поздрав „возлюбљена књери Н.“ кортезију види §. 15.

§. 18. Ако је кћи књажевна удата, пише јој књаз на адресу: „Нашој возлюбљеној књери Н. Н. рођеној Књажини Србској Обреновића* поздрав и кортезију види §. 15.

§. 19. Браћи својој пише Књаз на адресу: „Нашему љубезному брату Н. Н.“ с додатком чина и званија, у поздраву љубезни брата Н. Кортезија но воли с подписом „искрењешни брат“.

§. 20. Сестрама својима пише Књаз на адресу: „Нашој љубезној сестри Н. Н. Књажини Србској“: ако су удате: „Нашој љубезној сестри Н. Н. рођеној Књажини Србској Обреновића“.

§. 21. Митрополиту пише на адресу Књаз: „Његовому високопреосвјашченству, Господину Н. Н. Митрополиту Србскому“. Епископима: „Његовому Преосвјашченству, Господину Н. Н. Јеврекову Н.“ у поздраву Митрополиту „Ваше Преосвјашченство“, у кортезији Митрополиту и Епископима „пре-

поручујући се вашиим светим молитвама*, с подписом Митрополиту „готовјејши“, Епископима „доброжелатни“.

§. 22. Иностранци пише Књаз по различију карактера, власти и лица, којима пише, употребљавајући јединствено число „Ја“.

§. 23. Сва надлежатељства и сва лица Књазу подчињена пишу Књазу рапортом н. п. на адресу:

ЊЕГОВОЈ СВЈЕТАСТИ

Милостивијејшиј Господору и Књазу Србскому

Милошу Теодоровићу Обреновићу

м 101.

Војскама команданта Подричко-Савског Полковника

Петра Павловића

Всеподобиљши Рапорт

у

Крагујевцу.

Поздрав као и адрес, без нумере и без мјеста, куда иде пишемо.

Кортезија нема, но по свршенију писма с десне стране подписује се онај, који пише, а с леве стране подписа пише се текућа нумера, испод не число месеца, месец и година, испод овога мјесто, гдје је пише писано н. п.

м 101

29. Јунија 1835.

у Шаблу.

полковник

Петар Павловић.

§. 24. Државни Совјет Књазу пише види §. 23. с тим примјечанијем, што се подписује пресједатељ или у одсуствију његовом вицепресједатељ, испод њега директор канцеларије, у одсуствију овог секретар, н. п.

Пресједатељ

Дјелствителни Држ. Совјет.

Петар Павловић.

Директор канцеларије

Петар Павловић

У одсуствију Директора канцеларије

Секретар

Петар Павловић.

§. 25. Тако исто излазе из исправничества писма, с подписом предејатеља, или у одсуствију његовом, члена исправничества по старијешинству, а испод њега секретара, или кад њега не би било писара.

§. 26. Совјет Државни пише Књагињи овако на адресу:

ЊЕНОЈ СВЈЕТАСТИ

Милостивијејшиј Госпођи и Књазини Србској

Н. Н.

у

м 101.

Крагујевцу.

У поздраву Ваша Свјетлост, Милостивијејна Госпођа. Кортезије нема, а подпис види §. 24.

§. 27. Наследнику пише се као и Књазу рапортом, само без „Свеподобиљши“.

§. 28. Књагиња и наследник пишу као и Књаз с тим изјатијем, што употребљавају јединствено число „Ја“ и што не пишу „Нашему“, но Књажеско Србскому.

§. 29. Синовиња и браћи књажеској пише Државни Совјет односенијем, види §. 4 и обратно.

§. 30. Тако исто пише Државни Совјет полковницима и војеним командантима, предејатељу и вицепредејатељу Државног Совјета и кабинетским Совјетницима, односенијем и обратно види §. 4.

§. 31. Совјет Државни пише и свим дјелствителним Државним Совјетницима односенијем, види §. 4, но сви к њему рапортом види §. 5.

§. 32. Митрополиту и Епископима пишу све власти и сва лица као и Књаз види §. 21, но с набљуденијем §. 8 и с подписом покорни, покорнејши и т. д.

§. 33. Свим осталим надлежатељствама и лицама пише Државни Совјет предписанијем види §. 3, а тако и ова сва Совјету Државному рапортом види §. 5.

§. 34. Пресједатељ Државног Совјета и сви прочи Ка-

бинетски и Дјејствителни Државни Совјетници пишу један другому одношењем.

§. 35. Пресједатељ и вицепресједатељ пишу исправницима и свима нижима лицама предписанијем, а они овима рапортом.

§. 36. Остали дјејствителни Државни Совјетници пишу исправницима, членовима исправничества, и свима овим чином равним лицама с одношењем и обратно.

§. 37. Нижим чиновницима пишу они предписанијем, а они њима рапортом.

§. 38. Вообиче раван равному ако би у чиновима различни и били, нише одношењем (јављам, извјешчавам, препоручујем, предлажем) старији млађему предписанијем (препоручујем, предписујем, предлажем, налажем, заповедам), млађи старијему рапортом (молим, умољавам, представљам, молим за наставленије, доводим до знања и т. д.)

§. 39. Сав Княз не титулира никогa титулом ни надлежатељство, ни лице званично у Србији: остала пак и надлежатељства и лица титулирају се узajмно по следејућим у класама чиновa:

I. ВОЗЕНИ.	II. СТАТСКИ.
1. Генерал.	1. Дјејствителни Држ. Совјет.
2. Полковник.	2. Државни Совјетник.
3. Подполковник.	3. Надворни Совјетник.
4. Мајор.	4. Совјетник.
5. Капетан.	5. Протоколиста.
6. Поручик.	6. Регистратор.
7. Прапорничик.	7. Канцелиста.

Лица, која би под 1 долазила имају титулу високородије, 2, 3, 4 високоблагородије, 5, 6, 7 благородије.

Надлежатељства пак имају титулу следејућу:

1. Државни Совјет „високославни“.
2. Војене команде „високе“.
3. Сва друга наша надлежатељства „славна“.

§. 40. У званичној кореспонденцији није слободно више предмета у једно писмо стављати, но за сваки предмет да буде особено писмо.

§. 41. На свако добивено писмо, ако ово није одговор треба да се одговори, и то без одлагања, да се таквим начином знаде, да је писмо примљено.

§. 42. Званична писма морају чисто преписана бити.

§. 43. Сва званична писма морају на артији по формату обрезаној написана бити; формат пак јест 14 цолова дугачак, а 9 цолова широк.

№ 2.284.

29, Јунија 1835.

у Крагујевцу.

(М. II.) МИЛОШ ОБРЕНОВИЋ
КЊАЗ СРПСКИ.

По овом запов. књаж.

Јаков Живановић

ДИРЕКТОР КЊАЗ.